

Det vil være ønskeligt, at restaurering af håndskrifter, som evt. skal udleveres, foretages forinden. Det vil tage sig bedre ud at aflevere dem i præsentabel form, og dertil kommer, at man her har større erfaring på dette område, end man endnu har på Island.

5. I punkt C i pjecen „Fakta om de islandske håndskrifter“ siges det: „De fleste pergamanthåndskrifter er i meget dårlig stand, de er medtaget af slid og ælde, mørke af sod og smuds fra de islandske gårde, og de kan normalt ikke tydes uden brug af højt udviklet teknik.“ Der udbedes en redegørelse for, hvilken form for teknik der kræves, og hvorvidt en sådan teknik ikke er til stede i Island.

Den pågældende pjece er agitatorisk og indeholder adskillige overdrevne og dels misvisende påstande. Hertil hører beskrivelsen af de islandske pergamenthåndskrifter. Jeg ville erstatte den med: Nogle pergamenthåndskrifter er helt igennem i dårlig stand, og også i de forholdsvis velbevarede forekommer der flere gange sider, som er vanskelige at læse; her kan fotografier ofte være til stor hjælp, særlig hvor skriften er afbleget, men hvor den er slidt, er også fotografierne vanskelige at tyde.

Det arnamagnæanske Institut har et fotografisk atelier, men den teknik, man råder over, er mig bekendt ikke væsensforskellig fra, hvad man har andre steder. Det vigtigste hjælpemiddel har hidtil vist sig at være fotografering i ultraviolet lys, men denne metode er også kendt og benyttet i andre lande. Instituttets fotograf, Arne Mann-Nielsen, har altid gjort sig umage for at udfinde, hvilke af de i handelen værende fotografiske hjælpemidler der særlig kan være tjenlige for instituttet, og han har på den måde opbygget et apparatur, der svarer til instituttets specielle behov. Et tilsvarende apparatur findes, så vidt jeg ved, ikke på Island, hvor man praktisk talt ikke har nogen pergamenthåndskrifter at fotografere, men der er vel ikke noget til hinder for, at det kan skaffes, ligesom man må regne med, at enhver dygtig fotograf, der specialiserer sig i fotografering af denne art, vil eksperimentere sig frem.

Endvidere skal jeg i anledning af ministeriets skrivelse af 25. nov. 1964, 7748-49,

restaurering ikke unødigt bør forceres, idet fremtiden utvivlsomt vil opvise endnu bedre restaureringsmetoder end de nuværende.

Ad punkt. 5.

Kommissionens øvrige medlemmer må tage afstand fra professor Jón Helgasons bedømmelse af pjecen „Fakta om de islandske håndskrifter“. Både spørgsmålstilleren og professor Jón Helgason synes at have overset, at de 4 første linjer under punkt C på grund af sideskifte (fra s. 3 til s. 4) er blevet skilt fra deres naturlige sammenhæng, og at hensigten med linjerne har været dels 1. at give ganske usagkyndige danske en forestilling om de islandske håndskrifers udseende (i forhold til f. eks. moderne bogtryk), dels 2. i forbindelse med det efterfølgende at give en forklaring på, hvorfor den fra usagkyndigt hold ofte gentagne påstand om, at den, der kan læse islandsk, også uden videre kan læse håndskrifterne, ikke er rigtig.

Det ses heller ikke, at professor Jón Helgasons egen karakteristik af de islandske håndskrifter adskiller sig fra den, der anvendes i pjecen, når bortses fra gradforskelle i udtryksformen.

Ad punkterne 4 og 5.

Kommissionen ønsker i øvrigt at tilføje, at selv om det teoretisk er muligt at fortsætte den norrøne forskning i Danmark på grundlag af fotografier, indlån og rejser, er vi dog overbevist om, at en udlevering af en væsentlig del af håndskrifterne til Island (og eventuelt andre til Norge) vil medføre en meget alvorlig svækkelse af den norrøne forskning, ikke blot i Danmark, men også generelt. Uden fyldestgørende bibliotek og med et universitet, der ikke er almen-europæisk orienteret i sin kulturforskning, vil Island ikke være i stand til at videreføre forskningen på samme niveau, selv om der bevilges de nødvendige økonomiske midler og stillinger; og uden en hovedstamme af håndskrifter vil udgivelsesarbejdet i Danmark være så besværliggjort, at den norrøne forskning uvægerlig vil skifte karakter: fra udgivelsesarbejde til litterær og kulturhistorisk forskning. Det betyder atter, at